

E-BOOK

JDU DO ŠKOLY

ANEBO BY MĚL UMĚT PŘEDŠKOLÁK

E-book se souhrnem dovedností, které by mělo dítě zvládnout na konci předškolního vzdělávání před nástupem do školy.

LUCIE SKÁCELOVÁ

WWW.SKAVERKA.CZ

OBSAH

1. HRUBÁ MOTORIKA ANEB POHYBOVÉ DOVEDNOSTI
2. SAMOSTATNOST
3. SOCIÁLNÍ ZRALOST
4. JAZYKOVÉ A ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
5. JEMNÁ MOTORIKA, KOORDINACE OKO-RUKA
6. GRAFOMOTORIKA
7. PSANÍ PÍSMEN
8. ZRAKOVÁ PERCEPCE
9. SLUCHOVÁ PERCEPCE
10. PŘEDMATEMATICKÉ PŘEDSTAVY
11. JEDNODUCHÉ LOGICKÉ A MYŠLENKOVÉ OPERACE
12. ČASOVÁ A PROSTOROVÁ ORIENTACE
13. SCHOPNOST SOUSTŘEDIT SE, ZAPAMATOVAT SI A UČIT SE

PROHLÁŠENÍ

Tento materiál je informačním produktem, proto nenesu zodpovědnost za to, jak informace v praxi použijete.

E-book podléhá autorskému zákonu. Respektujte prosím to, že jakékoli šíření e-booku jako celku nebo jeho částí je zakázáno a chráněno autorským zákonem.

Pokud se ho rozhodnete šířit, tak pouze odkazem na mé [webové stránky](#).

Stažením tohoto materiálu berete na vědomí, že veškeré informace obsažené v e-booku jsou postaveny na mých zkušenostech a prožitcích a jakékoli důsledky plynoucí z toho, jak tyto poznatky využijete vy, jsou plně ve vašich rukách.

Děkuji Vám za pochopení

Lucie

O MNĚ

Jmenuji se Lucie Skácelová a jsem zakladatelka Skaverky, pedagog a máma dvou úžasných dětí, které mi stejně jako vám občas dávají pořádně zabrat :)

Již 9 let pro vás navrhuji hravé [výukové pomůcky](#), díky kterým:

- podporuji přirozenou zvědavost a kreativitu,
- učím děti samostatnosti,
- procvičuji s dětmi jemnou motoriku a koordinaci oko – ruka,
- posiluji schopnost učit se z vlastních chyb,
- rozvíjím slovní zásobu i logické myšlení dětí všech věkových skupin.

Jelikož sama vím, jaká je to zodpovědnost připravovat děti na povinnou školní docházku, rozhodla jsem se sepsat přehled o tom, co by dítě u zápisu a před nástupem do školy mělo umět .

NEŽ ZAČNEME...

Je důležité si uvědomit, že vývoj dítěte je individuální a závisí na mnoha faktorech, včetně osobnosti, prostředí a podpory, kterou dítě dostává. Mějte proto na paměti, že každý předškolák má své jedinečné silné stránky a i když mu zrovna něco nejde, neznamená to konec světa.

Spousta znalostí a dovedností, které dítě pro nástup do školy potřebuje, není jen o vědomostech, ale jsou to i každodenní věci. Ty se učí po celý svůj dosavadní život, ať už hrou, nápodobou nebo kontaktem s dalšími lidmi.

Školy i školky se řídí rámcovými vzdělávacími programy, kde mimo jiné jsou uvedeny i očekávané výstupy, které by dítě mělo zpravidla zvládnout na konci předškolního vzdělání.

Ten seznam na první pohled vypadá děsivě, pro laika možná i příliš odborně.

Proto se vám pokusím vše přiblížit. Ono to možná na druhý pohled nebude až tak zlé ;)

TAK JDEME NA TO!

„Vzdělání dětí je klíčem k
budoucnosti, ať už jde o
malé kroky nebo velké
skoky.”

1. HRUBÁ MOTORIKA ANEB POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Hrubá motorika se rozvíjí již od narození. Vychází ze správného držení těla a postupně se zdokonaluje.

Předškolák by již měl mít osvojeny základní pohybové dovednosti. Mezi ně patří běh, překonávání překážek (podlézt, přelézt), udržet rovnováhu na jedné noze, skákat, chytat a házet míč, hýbat se do rytmu hudby.

Děti s oslabenou hrubou motorikou mají obtíže s oblékáním, se zavazováním tkaniček či zapínáním knoflíků. Vážně u nich sebeobsluha. Obtížněji zvládají činnosti a aktivity běžného života vyžadující udržení rovnováhy, jako je jízda na kole, lyžování nebo bruslení).

POKRAČUJEME DÁL!

„Každý krok k samostatnosti,
je projevem síly a klíč k
objevení vlastní identity
a nezávislosti.”

2.

SAMOSTATNOST

Umýt, učesat a obléct!

Předškolák by měl být samostatný a měl by zvládat základní činnosti péče o sebe. Jasně, nebude to dokonalé, ale důležité je, aby to zvládal.

Co to znamená?

- Svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice).
- Je samostatný i při jídle (používá správně příbor).
- Zvládá osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír).
- Zvládne si po sobě uklidit a stará se o své věci (udržuje v nich pořádek).

POKRAČUJEME DÁL!

„PROSÍM a DĚKUJI,
malá gesta s velkým
dopadem.”

3. SOCIÁLNÍ ZRALOST

Základní pravidla slušného chování snad ani nemusím připomínat. Dítě by mělo umět pozdravit, rozloučit se a používat slova prosím a děkuji. Také by se mělo dokázat upřímně omluvit. Mělo by tedy znát základní **pravidla společenského chování** a být připraveno na interakce s vrstevníky a dospělými.

Mělo by zvládat odloučení od rodičů, umět nést zodpovědnost za své chování a dodržovat dohodnutá pravidla. Také by se mělo naučit přiměřeně reagovat na drobný neúspěch, zvládnout odložit přání na pozdější dobu a přizpůsobit se konkrétní činnosti a situaci.

A photograph showing two young boys sitting on a red surface, possibly a rug or tablecloth, and playing with several small cards that have illustrations on them. One boy is wearing a blue patterned shirt and the other is wearing a green camouflage shirt. They are both looking down at the cards.

POKRAČUJEME DÁL!

„Řeč je most mezi
myšlenkami a světem.”

4.

JAZYKOVÉ A ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Jak se jmenuji, kolik mi je let a kde bydlím. I na toto se mohou u zápisu ptát.

Předškolák by měl srozumitelně komunikovat, znát základní informace o sobě a umět opakovat jednoduché verše nebo pohádky.

Správná výslovnost je klíčová pro rozvoj čtení a psaní!

V předškolním věku učitelky ve školkách dbají na to, aby se u dětí včas rozpoznaly všechny řečové vady. V případě, že je to potřeba, se pak pracuje na jejich nápravě. I učitelky samy s dětmi provádí různá logopedická cvičení v rámci výuky. Pokud ovšem máte pochybnosti, určitě se neváhejte obrátit na logopeda sami a požádat o kontrolní vyšetření.

Hlásky R a Ř jsou ovšem v tomto věku ještě v normě a nevadí, pokud dítě „ráčkuje“. Na logopedii může dítě dále docházet i po zahájení školní docházky.

POKRAČUJEME DÁL!

5. JEMNÁ MOTORIKA, KOORDINACE OKO-RUKA

Jemná motorika je klíčová pro psaní a kreslení. Otestovat si, jak na tom dítě je, si můžete například při práci se stavebnicemi, modelování, stříhání, kreslení, malování, skládání papíru nebo [připínání kolíčků na prádlo](#). Ale i na tom, zda správně otáčí listy v knize. Všechny tyto činnosti by měl již předškolák ovládat.

Neuvolněná ruka u dětí může způsobit výrazné obtíže v různých oblastech. Ovlivňuje nejen psaní, ale i čtení, výtvarnou a tělesnou výchovu.

POKRAČUJEME DÁL!

„Ovládání prstů je umění,
na kterém pracujeme
každý den.”

6. GRAFOMOTORIKA

Děti předškolního věku by měly být schopny nakreslit lidskou postavu bohatou na detaily. Měly by umět nakreslit čáru, kruh, šneka, horní a dolní oblouček, vlnovku, horní a dolní smyčku, základní geometrické tvary, tiskací písmena a při kreslení využívat různých barev.

Základem je správné držení tužky, tj. tužka je položena na prostředníčku, palec ji přidržuje, ukazováček je seshora jen položený a zápěstí je uvolněné. Dbejte na správný úchop, protože odchylky od správného držení se v první třídě jen velmi špatně odstraňují a přeučují.

POKRAČUJEME DÁL!

7.

PSANÍ PÍSMEN

Jak je to s písmeny?

Pokud se děti zajímají o psaní písmen, je to super, ale podmínkou k přijetí do školy to není. Již ve školce se většinou učí podepsat (jménem nebo monogramem).

Takže pokud to zvládají, můžou to u zápisu s velkou pýchou předvést.

POKRAČUJEME DÁL!

BODLINY

ŠUPINY

KUŽE

PEŘÍ

SRST

„Krása je v každém detailu.
Jen se ji musíš naučit vnímat.”

8.

ZRAKOVÁ PERCEPCE

Řekni, co vidíš.

Rozvoj zrakové percepce je důležitý pro rozlišování tvarů a schopnost rozumět tomu, co vidíme. Předškolák by měl být schopný [rozpoznat a skládat obrázky](#).

Dítě by mělo [rozlišovat a porovnávat podstatné znaky a vlastnosti předmětů](#) (barvy, velikost, tvary, ...).

Najít rozdíly na dvou obrazcích či [doplnit detaily](#).

U zápisu se také můžete setkat s tím, že budou mít za úkol poskládat z obrázků [dějovou posloupnost](#).

POKRAČUJEME DÁL!

9.

SLUCHOVÁ PERCEPCE

Řekni, co slyšíš.

Schopnost rozlišovat jednotlivé zvuky ve slovech je důležitým předpokladem pro čtení a psaní. Předškolák by měl být schopen určit první a poslední hlásku ve slově, sluchově rozložit slovo na slabiky (vytleskat).

Měl by zvládnout rozlišit zvuky běžných předmětů i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů.

Tuto schopnost si děti osvojují kolem pátého roku života. Na začátku jsou schopny identifikovat první hlásku, kterou slovo začíná (např. les - l). Postupně získávají schopnost určit i poslední hlásku ve slově, přičemž nejdříve se zaměřují na slova končící souhláskou (např. les - s) a později na slova končící samohláskou (např. máma - a)

U zápisu to pak probíhá tak, že se např. před dětmi rozloží [obrázky s různými předměty](#) a „zkoušející“ chce po dětech, aby ukázaly, který předmět na jaké písmeno začíná.

POKRAČUJEME DÁL!

10. PŘEDMATEMATICKÉ PŘEDSTAVY

Kolik to je?

Děti by již měly mít základní představu o číslech a počítání. To znamená, že by měly být schopné [počítat do deseti](#) nebo dvaceti, znát následnost čísel a rozumět počtu slabik ve slově.

V praxi to vypadá tak, že zvládne ukázat na prstech či předmětech počet, umí počítat po jedné a chápe, že číslovka vyjadřuje počet. Dokáže určit kde je více a kde méně a v rozsahu do 5 určit i rozdíl.

U zápisu se můžete setkat i s úkoly, kdy děti budou mít před sebou hromádky víček (do 5ks) a musí například přesunutím 2 víček zajistit, aby bylo ve všech stejně.

POKRAČUJEME DÁL!

„Svět je jedna velká
skládačka. Každý
objevený dílek nám
přináší nový úhel.”

11.

JEDNODUCHÉ LOGICKÉ A MYŠLENKOVÉ OPERACE

Co k sobě patří?

Předškolák zvládne rozlišovat a porovnávat vlastnosti předmětů. Aktivně třídí, seskupuje a přiřazuje předměty podle vlastností, např. korálky podle barvy, tvaru nebo velikosti.

Dokáže přemýšlet a vyjadřovat své myšlenky. Komentuje svou činnost nahlas, což svědčí o začátcích abstraktního myšlení.

Chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty.

Chápe rozdíly v pojmech týkající se velikosti a hmotnosti, jako jsou "dlouhý", "krátký", "malý", "velký", "těžký" a "lehký".

POKRAČUJEME DÁL!

12. ČASOVÁ A PROSTOROVÁ ORIENTACE

Kde je vpravo a kde vlevo? Tohle je velmi dobré už spolehlivě ovládat.

Předškolák by měl také zvládat rozlišovat pojmy, jako jsou "nad", "pod", "dole", "nahore", "uvnitř" a "vně".

U zápisu tak např. děti mohou dostat před sebe mřížku a za úkol umístit kostičku vlevo nahoru, doprostřed nebo vpravo dolů apod.

Děti by už měly v předškolním věku mít i časovou orientaci v pojmech „dnes“, „zítra“, „včera“. Také by měly vědět, jaký je [den v týdnu](#) a který den předcházal či následuje. Měly by vědět, jak se střídají [roční období](#) a čím se každé vyznačuje.

POKRAČUJEME DÁL!

„Vzdělání dětí není jen
o předávání informací,
ale i o rozvíjení jejich
schopnosti ptát se
a objevovat.“

13. SCHOPNOST SOUSTŘEDIT SE, ZAPAMATOVAT SI A UČIT SE

Pro školu je velmi důležitá schopnost soustředit se. Předškolák by měl zvládnout soustředit svou činnost alespoň po dobu cca 10-15 min. Měl by se dokázat soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé. Přijmout úkol a věnovat se mu soustředěně, neodbíhat k jiným činnostem, dokázat vyvinout úsilí a dokončit ho.

To může být pro některé děti opravdu obtížné a je třeba na tom pracovat nejen před, ale i po nástupu do školy.

Předškolák by si měl pamatovat, co prožil, viděl, slyšel, a měl by si to umět po přiměřené době vybavit a mluvit o tom.

Měl by si také zvládat zapamatovat a reprodukovat říkadla, básničky, písničky.

UŽ JSME SKORO U KONCE

SLOVO ZÁVĚREM

Není toho zrovna málo, co by mělo dítě zvládnout. Pro některé je to snadné a dokáže to levou zadní. Pro jiné to může představovat problém.

Je nesmírně důležité, aby jste si uvědomili, že každé dítě je jedinečné a postupuje v různých oblastech vlastním tempem. Takže prosím! S nikým je nesrovnávejte. Vše berte spíše jako doporučení a ne tvrdá pravidla.

Každý předškolák má své jedinečné silné stránky a talenty, stejně jako ty slabé. Nezaměřujte se proto jen na to, co mu nejde. Je důležité věnovat pozornost a podporu i těm silným stránkám. Právě v posilování pozitivních aspektů a talentů dětí nacházíme cestu k jejich plnému potenciálu.

Když děti objeví radost a úspěchy ve svých silných stránkách, posiluje to jejich sebevědomí a zároveň vytváří prostor pro další učení a rozvoj.

A jako bonus na závěr jsem si pro vás připravila checklist, kde si můžete odškrtnout, co vše již váš předškolák umí.

TAK HURÁ DO TOHO!

CHECKLIST

Co by mělo zvládat dítě na konci předškolního vzdělávání:

☐	Zdolá překážky	☐	Háže a chytá míč
☐	Sladí pohyb s hudbou	☐	Napodobí pohyb podle vzoru
☐	Udrží rovnováhu na jedné noze	☐	Běhá
☐	Skáče	☐	Svlékne se a oblékne
☐	Rozepne a zapne zip	☐	Rozepne a zapne knoflíky
☐	Zaváže si tkaničky	☐	Oblékne si čepici a rukavice
☐	Používá příbor	☐	Naleje si nápoj
☐	Stoluje čistě	☐	Používá ubrousek
☐	Používá kapesník	☐	Umí se vysmrkat
☐	Umyje a osuší si ruce	☐	Použije toaletní papír
☐	Spláchne toaletu	☐	Uklidí po sobě
☐	Srovná hračky	☐	Udrhuje pořádek ve svých věcech
☐	Zvládá odloučení od rodičů	☐	Má svůj názor

CHECKLIST

Co by mělo zvládat dítě na konci předškolního vzdělávání:

☐	Vyjadřuje souhlas i nesouhlas	☐	Je emočně stále bez výrazných výkyvů nálad
☐	Reaguje přiměřeně na drobný neúspěch	☐	Dovede odložit přání na později
☐	Dokáže se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci	☐	Uvědomuje si zodpovědnost za své chování
☐	Dodržuje dohodnutá pravidla	☐	Vyslovuje správně všechny hlásky
☐	Mluví ve větách	☐	Dovede vyprávět příběh
☐	Popíše situaci	☐	Mluví gramaticky správně
☐	Užívá správně tvary slov	☐	Rozumí běžně užívaným slovům
☐	Má přiměřenou slovní zásobu	☐	Pojmenuje vše kolem sebe
☐	Dokáže vést rozhovor	☐	Zkouší se podepsat hůlkovým písmem
☐	Označí výkres značkou nebo iniciály	☐	Přirozeně používá gesta, mimiku a řeč těla
☐	Zachází s předměty denní potřeby	☐	Skládá stavebnice
☐	Modeluje	☐	Stříhá
☐	Kreslí a maluje	☐	Složí papír

CHECKLIST

Co by mělo zvládat dítě na konci předškolního vzdělávání:

☐	Správně otáčí listy v knize	☐	Zvládá činnost s drobnými předměty
☐	Navléká korálky	☐	Tužku drží správně
☐	Plynule obkresluje a vybarvuje	☐	Kreslí i detaily
☐	Nakreslí kruh	☐	Nakreslí čtverec
☐	Nakreslí obdélník	☐	Nakreslí trojúhelník
☐	Rozlišuje pravou a levou ruku	☐	Rozlišuje pravou a levou stranu
☐	Mělo by být již jasné, zda je pravák nebo levák	☐	Řadí zpravidla prvky zleva doprava
☐	Rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů	☐	Složí slovo ze slabik (slyšených)
☐	Složí obrázek z několika tvarů	☐	Rozlišuje zvuky běžných předmětů
☐	Rozpozná rozdíly mezi hláskami	☐	Rozloží slovo na slabiky (vytleská)
☐	Najde rozdíly mezi dvěma obrázky	☐	Doplní detaily do obrázku
☐	Rozlišuje jednoduché symboly	☐	Postřehne změny ve svém okolí
☐	Reaguje správně na světelné a akustické signály	☐	Ukáže na prstech či předmětech počet

CHECKLIST

Co by mělo zvládat dítě na konci předškolního vzdělávání:

☐	Umí počítat po jedné	☐	Chápe, že číslovka vyjadřuje počet
☐	Vyjmenuje číselnou řadu	☐	Spočítá počet prvků do 10
☐	Porovná počet předmětů	☐	Určí, kde je více a kde méně
☐	Rozpozná základní geometrické tvary	☐	Roztřídí předměty podle daného kritéria
☐	Vede jednoduché úvahy	☐	Komentuje co dělá ("přemýšlí nahlas")
☐	Chápe jednoduché souvislosti	☐	Rozumí pojům: nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně
☐	Rozumí pojům: dříve, později, včera, dnes	☐	Rozumí pojům označujícím velikost
☐	Rozumí pojům označujícím hmotnost	☐	Dokáže se soustředit (10-15min.)
☐	Pamatuje si, co prožilo, vidělo a slyšelo	☐	Dokáže si prožité věci vybavit a mluvit o nich
☐	Pamatuje si říkadla, básničky a písničky	☐	Přijme úkol a věnuje se mu soustředěně
☐	Neodbíhá k jiným činnostem	☐	Postupuje podle pokynů
☐	Pracuje samostatně	☐	Umí pozdravit
☐	Umí se rozloučit	☐	Umí požádat

CHECKLIST

Co by mělo zvládat dítě na konci předškolního vzdělávání:

☐	Umí poděkovat	☐	Umí se omluvit
☐	Komunikuje s dětmi i dospělými	☐	Při hře spolupracuje s ostatními
☐	Dokáže vyjednávat, dohodnout se	☐	Určí, kde je více a kde méně
☐	Rozpozná a chápe některé abstraktní symboly	☐	K ostatním dětem se chová přátelsky
☐	Bere ohled na druhé	☐	Dokáže pozorně sledovat kulturní představení
☐	Svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo	☐	Vyzná se ve svém prostředí (doma)
☐	Orientuje se v blízkém okolí	☐	Dovede vyřídit drobný vzkaz
☐	Dokáže si říct o to, co potřebuje	☐	Ptá se na to, čemu nerozumí
☐	Zvládá drobné úklidové práce	☐	Je schopno starat se o rostliny či drobná zvířata
☐	Ví jak se chovat (u lékaře, v obchodě, v divadle atd.)	☐	Umí pojmenovat části těla
☐	Rozlišuje pohlaví	☐	Ví, kdo jsou členové rodiny
☐	Rozlišuje různá povolání	☐	Ví, k čemu jsou peníze
☐	Zná jména některých rostlin a stromů	☐	Zná názvy zvířat a pozná je na obrázku

CHECKLIST

Co by mělo zvládat dítě na konci předškolního vzdělávání:

☐	Orientuje se v dopravních prostředcích	☐	Rozumí běžným situacím
☐	Chápe proměny ročních období	☐	Má poznatky o naší zemi (města, jazyk, ...)
☐	Ví o existenci jiných zemí a národů	☐	Má útržkovité poznatky o planetě Zemi, vesmíru
☐	Chová se přiměřeně a bezpečně ve školce	☐	Chová se doma přiměřeně a bezpečně
☐	Chová se přiměřeně a bezpečně na ulici, hřišti apod.	☐	Uvědomuje si nevhodné chování (násilí, šikana, ...)

HRAVÉ UČENÍ

Chci vás ještě více podpořit na cestě vzdělávání vašich dětí a proto jsem připravila speciální balíček výukových materiálů, který podporuje přirozenou zvědavost a kreativitu, rozvíjí logické myšlení, jemnou motoriku, koordinaci oko-ruka a spoustu dalších oblastí, které zmiňuji v e-booku.

Materiály jsou vytvořeny s ohledem na specifické potřeby dětí v předškolním věku.

V balíčku naleznete 30 aktivit ve formátu PDF k tisku doma.

Získat ho můžete zde → [Půjdu do školy](#)

TO UŽ JE OPRAVDU VŠE :)

Děkuji, že jste dočetli až sem a z celého srdce věřím, že vám tyto informace pomohou v přípravě vašeho předškoláka na školu.

Pokud vás zajímá, jak konkrétně dané oblasti rozvíjet, najdete další tipy na mém [blogu](#).

Líbil se vám e-book?

Dejte mi vědět na e-mail: info@skaverka.cz

Chcete zůstat se mnou v kontaktu nebo vás zaujaly materiály na fotkách?

Najdete mne na www.skaverka.cz

Chcete mne sledovat na sociálních sítích?

<https://www.instagram.com/skaverka/>

<https://www.facebook.com/skaverka>

<https://www.facebook.com/groups/skaverka/>